

Здружението за соединување на млади претприемачи ФЕНИКС РАЈЗИНГ Скопје, како асоцијација која ги обединува младите претприемачи во Македонија и ги поддржува нивните бизниси ја креираше оваа

ДЕКЛАРАЦИЈА

за поддршка на млади претприемачи

Овој јавен документ има за цел да ги истакне потребите на младите претприемачи во Македонија, кои се надеваме дека ќе станат и заложби на политичките партии кои се дел од кампањата за парламентарните избори 2024. Основната цел е овие наши заложби да прераснат и во национални политики, кои ќе бидат реализирани од следната Влада и ќе бидат интегрирани во рамки на владината програма.

Низ консултативен процес со претставниците на нашите организации – членки ги донесовме овие предлози за кои бараме поддршка од сите активни политички чинители:

➤ **УСОГЛАСУВАЊЕ И ХАРМОНИЗАЦИЈА НА ДОМАШНОТО ЗАКОНОДАВСТВО СО ЕУ ПОЛИТИКИТЕ И ВО ДЕЛОТ ЗА МЛАДИ ПРЕТПРИЕМАЧИ**

Преку оваа заложба, сакаме да ги изедначиме младите претприемачи во Македонија со нивните врсници од Европската унија. Свесни сме дека Законот за младинско учество и младински политики ги дефинира младите во нашата држава, како лица од 15 до 29 години, но не треба да бидат заборавени и младите претприемачи, кои во дел од ЕУ земјите се категоризирани како млади до 35 години. Предлагаме законски измени (при следната измена на овој закон) и поголем акцент да се стави на младите претприемачи.

➤ **ДРЖАВАТА ДА БИДЕ ГАРАНТОР ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА КРЕДИТИ СО 1% КАМАТНИ СТАПКИ ЗА МЛАДИ ПРЕТПРИЕМАЧИ**

Предлагаме поволности за младите и во делот на доделување на кредити со 1% каматна стапка, за сите млади претприемачи кои сакаат да започнат со свој бизнис. На овој начин, истите ќе бидат стимулирани да ја реализираат својата бизнис идеја и да добијат значајна почетна поддршка. Затоа предлагаме државата да биде гарантор за доделување на поволни кредити за млади претприемачи.

➤ **ДРЖАВАТА ДА СУБВЕНЦИОНИРА ВРАБОТУВАЊЕ НА ЛИЦА ВО КОМПАНИИ ВОДЕНИ ОД МЛАДИ ПРЕТПРИЕМАЧИ**

Во делот на политиките за млади и за нивно економско зајакнување и градење на независност, предлагаме државата да субвенционира вработување на лица во компании кои се водени од млади претприемачи. Преку оваа политика ќе се придонесе и за намалување на младинската невработеност, но и дополнително ќе се поддржат бизнисите на младите претприемачи.

➤ **ОСЛОБОДУВАЊЕ НА МЛАДИОТ ПРЕТПРИЕМАЧ – УПРАВИТЕЛ ОД ПЛАЌАЊЕ НА ПРИДОНЕСИ**

Предлагаме дополнителна мотивација на младите да отворат свој бизнис, со тоа што во првите 2 години од основањето, управителот на бизнисот ќе биде ослободен од плаќање на придонеси за себе и за едно вработено друго лице. Владата целосно ќе ги субвенционира придонесите.

➤ **ВАУЧЕР СИСТЕМ ЗА ПОДДРШКА НА МЛАДИТЕ ПРЕТПРИЕМАЧИ**

Оваа политика ќе овозможи за дел од компаниите кои ќе поддржат (ќе инвестираат) во бизнис на млад претприемач, да им се намали дел од пресметаниот данок за добивка, во износ на донираните (вложени) средства. На овој начин, ќе се овозможи раст на бизнисите, можност за нивен дополнителен развој, но и компаниите ќе можат да имаат сопственички удел во бизнисот на младиот претприемач.

➤ **ПОГОЛЕМ ФОКУС НА ПРЕДМЕТОТ ПРЕТПРИЕМНИШТВО ВО СРЕДНИТЕ УЧИЛИШТА И ВОВЕДУВАЊЕ НА ПЛАТЕНА ПРАКТИЧНА РАБОТА**

Свесни сме дека има напредок во делот на наставните програми, а средните стручни училишта се повеќе се избор за младите, но сметаме дека предметите како Бизнис и Претприемништво треба да бидат уште повеќе афирмирани меѓу младата популација. На овие предмети да се учат практични работи, да се мотивираат младите да започнат свој бизнис и да стекнат почетни вештини кои понатаму ќе им помогнат. Исто така, во текот на летниот распуст да им се овозможи на младите „платена летна пракса“ (практична работа), со цел да искушат дел од пазарот на труд.

➤ **ПОДДРШКА НА САОМОТ ЗА МЛАДИ ПРЕТПРИЕМАЧИ “THE BRAND BOULEVARD”**

Минатата година, Унијата на млади претприемачи за прв пат организираше саем кој обедини десетици млади претприемачи, кои ги претставија своите бизниси пред јавноста. Тие се вмрежија меѓусебно, разговараа за нови идеи и соработки. Сепак, потребна е вистинска институционална поддршка на овој саем, кој би сакале да прерасне во традиција и ќе претставува место каде што ќе се презентираат успешни приказни (бизниси). Се залагаме за системска и трајна поддршка на овој настан, а не симболично доделување на финансиски средства.

➤ **ПОДДРШКА НА УНИЈАТА НА МЛАДИ ПРЕТПРИЕМАЧИ ВО ПРОЦЕСОТ НА НЕЈЗИНО ВМРЕЖУВАЊЕ СО ПАРТНЕРИТЕ ОД БАЛКАНОТ И СУБЈЕКТИТЕ КОИ СЕ ДЕЛ ОД ИНИЦИЈАТИВАТА „ОТВОРЕН БАЛКАН“ (OPEN BALKAN)**

Унијата на млади претприемачи има континуирана комуникација со сличните асоцијации од регионот преку проектот Balkan Entrepreneur Bridge, иницијатива на Phoenix Rising. Примарната цел е да разменуваме искуства, позитивни примери, но и нашите претприемачи да имаат конкретен бенефит од овие средби и поврзувања.

Сепак, за реализација на овие студиски размени потребна ни е поголема поддршка и затоа сметаме дека може да се искористи иницијативата „Отворен Балкан“ (Open Balkan).

Содржината на оваа Декларација за поддршка на младите претприемачи може да се адаптира согласно реалните околности, законските надлежности на институциите и мерките и политиките за млади кои веќе се спроведуваат или се планирани.

Секоја измена/адаптација треба да биде креирана во соработка со Унијата на младите претприемачи, но и со стручната јавност (младински организации) и други засегнати страни кои имаат познавање од проблематиката.

Потписниците на оваа Декларација се залагаат за спроведување на истата. Исто така, тие ќе ја претстават Декларацијата во рамки на својата партија

Скопје, април, 2024 година